

СТАНОВИЩЕ

от

Доц. д-р Станислава Костова Иванова, дм

Катедра по офталмология, МФ, МУ София

Относно: защита на дисертационен труд на д-р Ивелина Йорданова Питакова, Катедра „Очни болести и зрителни науки“ към Медицински Университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна, за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ в област на висше образование „Здравеопазване и спорт“ /шифър 7.1/, професионално направление „Медицина“, по научна специалност „Офталмология“ /шифър 03.01.36/, на тема „Зрителна рехабилитация при слабо зрящи със социално значими очни заболявания“

Със заповед на Ректора на МУ – София, №P109-2/06.01.2023 г. и решение на научното жури съм определена да изготвя становище на темата, посочена по-горе /като външен член на НЖ/ за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ от д-р Ивелина Питакова.

Дисертационният труд представлява системен и задълбочен анализ в областта на съвременните възможности за зрителна рехабилитация на слабо зрящи. Осъществен е подбор на 80 пациенти с нарушено зрение, отговарящи на критериите за слабо зрящи, включващи болни със социално значими очни заболявания и зрителна острота равна или по-малка от 0.3. Участниците в проучването са разпределени в четири групи: 1-ва група с МДСВ, 2-ра с Глаукома, 3-та с Диабетна Ретинопатия и 4-та разнородна група. Проучването е проведено в ОМЦ „Св. Николай Чудотворец“, – Варна за период от 3 години.

Дисертационният труд на д-р Ивелина Питакова е написан на 152 стандартни машинописни страници, от които: въведение – 1 стр., литературен обзор – 44 стр., цел и задачи – 1 стр., материали и методи – 9 стр., резултати – 35 стр., обсъждане – 21 стр., обобщение и предложения – 3 стр., изводи – 2 стр., приноси – 1 стр., библиография – 10 стр. Литературният обзор е написан ясно и целенасочено. Подбраната литература отразява изследванията по темата, както от хронологична и историческа, така и от

съвременна гледна точка. От цитираните 166 източника, 35 са на кирилица и 131 на латиница. Дисертационният труд е отлично онагледен с 42 таблици и 51 фигури. Този труд показва добра осведоменост на автора по темата на докторантурата и задълбочени проучвания в тази област.

Темата на дисертационния труд „Зрителна рехабилитация при слабо зрящи със социално значими очни заболявания“ е актуална и нейната разработка е от полза, както за очните специалисти, така и за самите пациенти.

Целта: „Да се проучат и анализират съвременните възможности за зрителна рехабилитация на слабо зрящи и да се изработят алгоритъм на поведение и модел за интегрирани грижи при тези болни“ е ясно формулирана, като дава възможност за обстойна и значима разработка на темата.

Задачите са добре изложени и показват подходите за осъществяване на целта:

1. Да се направи литературен обзор по темата за слепотата, слабо зрящите и възможностите за зрително подпомагане, както и да се проучат иновативни технологии за компенсиране и подобряване на зрителния дефицит.
2. Да се проучи информираността на населението, както и мнението на медицинските специалисти по въпросите за слепотата и слабо зрящите.
3. Да се проучи адаптацията на слабо зрящи пациенти със социално значими очни заболявания – МДСВ, ДР и глаукома към предписаните им средства за подпомагане на зрението и удовлетвореността от използването им.
4. Да се анализират средствата за зрителното подпомагане и резултатите от използването им при деца-ученици с нарушено зрение.
5. Да се разработи алгоритъм за избор и предписване на оптималното средство за зрително подпомагане от офталмолозите – специализирани, за работа със слабо зрящи.
6. Да се създаде модел на интегриран подход при пациентите с нарушено зрение и различни степени на слепота.

Приноси

Приносите са представени в три категории по общоприетия начин:

1. Приноси с познавателен характер

1.1. Направен е подробен литературен обзор, обхващащ българската и световна литература и достъпните бази данни, посветен на слепотата и слабо зрящите

1.2. Извършен е системен теоретичен обзор по темата за зрително подпомагане при деца с нарушено зрение

1.3. Осъществи се анализ на зрителната рехабилитация на възрастни пациенти със социално значими очни заболявания

2. Приноси с научно-приложен характер

2.1. Направено е първото по рода си продължително проследяване на слабо зрящи пациенти и задълбочен анализ на помощните увеличителни средства, използвани при деца и възрастни с цел зрителна рехабилитация

2.2. За пръв път в България е проучено мнението на пациенти, на здрави хора и на медицински специалисти по темата за слепотата и слабо зрящите, и е анализирана действащата нормативна уредба в Република България относно зрителната рехабилитация

2.3. Разработен и предложен е алгоритъм за работа с пациенти с нарушено зрение от мултидисциплинарен екип от специалисти, специализирани да прилагат иновативните достижения на оптиката и медицината за компенсирание на намаленото или липсващо зрение при тези пациенти

2.4. Проучени и дефинирани са бариерите и трудностите при осъществяване на зрителната рехабилитация и е изграден модел на интегрирана грижа за пациентите с нарушено зрение

3. Приноси с потвърдителен характер

3.1. Потвърди се първоначалната хипотеза, че информираността на населението и на медицинските работници е незадоволителна по въпросите на слепотата и слабо зрящите

3.2. Доказа се, че използването на оптични увеличителни средства за зрителна рехабилитация подобрява остатъчното функционално зрение

3.3. Установиха се и се посочиха слабостите и недостатъците в интегрираната грижа за слабо зрящите

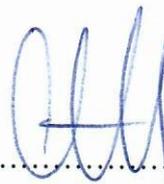
Резултатите от настоящото проучване са представени в 4 публикации – една, от които в списание с ИФ. Докторантът има 4 участия в научни форуми и 2 участия в научни проекти във връзка с дисертационния труд.

Заключение:

Представеният ми за становище дисертационен труд е на актуална тематика и са използвани съвременни методи на изследване. Изследователският труд е добре структуриран. Притежава научна и практична стойност.

Имайки предвид гореизложеното, моята оценка е положителна и убедено препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури към Катедра „Очни болести и зрителни науки“ към Медицински Университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна да присъдят на д-р Питакова образователната и научна степен „Доктор“ по медицинска специалност Офталмология (шифър 03.01.36).

София, 16.03.2023г.

.....
/доц. д-р Ст. Костова Иванова, дм/